

Ο αρχαίος πολιτισμός στην περιοχή Μουργκάνας

Έχουν και τα χωριά της Μουργκάνας σημάδια του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού

Αξιοσημείωτο είναι το ενδιαφέρον της Δ/ντριας της Ε.Π.Κ.Α Κερκύρας- Θεσπρωτίας κ. Γαρουφαλιάς Μεταλληνού και του προϊσταμένου της ίδιας υπηρεσίας στο νομό Θεσπρωτίας κ. Γεώργιου Ρήγινου, για την πολιτιστική ανάδειξη του νομού Θεσπρωτίας και την ανάδειξη αρχαίων οχυρώσεων στην παραμεθόριο περιοχή της Μουργκάνας του δήμου Φιλιατών.

Τον Ιούλιο του 1913 ο [Fred Boissonnas](#) Ελβετός φωτογράφος, διανυκτέρευσε στο Φιλιάτι και εντυπωσιάσθηκε από τα πολλά πηγάδια, το πούσι το πλατύ και την λιμνούλα (λούτσα). Μετά οδηγήθηκε νότια προς την Πάργα και δεν ανηφόρισε προς τα χωριά της Μουργκάνας, που εκείνη την εποχή, όπως αναφέρεται σε αναδημοσίευση των Θεσπρωτικών Νέων, είχαν αρκετό πληθυσμό (ο Τσαμαντάς 1428 κατοίκους, το Βαβούρι 1034, Λιάς 1165, Γλούστα 609, Λίστα 588, Λύκου 377, Λεπτοκαρυά 271, Τσαρακλιμάνι 285, Ραβενη 380, Πόβλα 414, Μαλούνι 447, Κεραμίτσα 553, Κωστάνα 219, Φιλιάτι 2000, Ηγουμενίτσα- Γράβα 292).

Τονίζεται ο πληθυσμός για να φανεί πόσους κατοίκους κρατούσαν παλιότερα οι ομορφιές της περιοχής και έθρεφαν οι πεδιάδες της Λαγκάβιτσας και του Παύλα. Λίγοι νέοι αν επιστρέψουν και δραστηριοποιηθούν με τα νέα δεδομένα της εποχής, ως προς την ανάπτυξη, θα γίνουν τα χωριά μας Ζαγοροχώρια της Θεσπρωτίας, όπως είναι η Κεραμίτσα, η Λεπτοκαρυά, η Λίστα, ο Λιάς, η Καλλιθέα. Μπορείς να φας να κοιμηθείς και να θαυμάσεις τη γύρω περιοχή.

Επίσης στα άλλα χωριά του δήμου Φιλιατών υπάρχουν οι προϋποθέσεις. Η υποδομή σιγά σιγά προχωράει. Φοβάμαι μην ανακαλύψουν οι ξένοι τις τόσες μας ομορφιές, αναπτυχθούμε άναρχα και είναι αυτοί καπεταναίοι και εμείς τραβάμε κουπί. Η αγάπη των αποδήμων για τον τόπο τους (οι οποίοι θέλουν να ζήσουν μακριά από τους πιεστικούς ρυθμούς και την εγκληματικότητα των μεγαλουπόλεων), θα κάνει το θαύμα της.

Τα χωριά που έχουν ιστορία και πολιτισμό δεν χάνονται εύκολα αναφέρει ο προϊστάμενος της αρχαιολογικής υπηρεσίας Θεσπρωτίας κ. Γεώργιος Ρήγιнос, ο οποίος γεφυρώνει τον αρχαίο

πολιτισμό της Μουργκάνας, το παρελθόν, σε αρμονία με το παρόν, όχι με λόγια. Στα χωριά υπάρχουν πολλά σημάδια του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Αρχαίοι δρόμοι, οικισμοί, φρούρια αναφέρονται στις εργασίες των Hamont, Σ. Δάκαρη, Σ.Μουσελίμη.

Ειδικότερα: Η Λιθαρόστρουγκα και η Βίγλα στην Κεραμίτσα, το καστρί της Ραβενής, ο πύργος του Γαρδικίου, Το Βριάνιο (Μπράνια), το αρχαίο Νεκροταφείο του Κεφαλοχωρίου, το καστρί της πόλης μεταξύ Λιά και Βαβουρίου, το Λεμικό στον Τσαμαντά, το κτίσμα Φατηρίου στο Μαυρονέρι κ.α.

Ο κ. Ρήγιнос με τους συνεργάτες του και μετά από κουραστικές και επίπονες έρευνες τα αναζήτησε, τα βρήκε, τα φωτογράφησε, τα σχεδίασε, τα μέτρησε για να τα αξιοποιήσει. Εισηγήθηκε "έγκριση προμελέτης για την ανάδειξη αρχαίων οχυρώσεων στην παραμεθόριο περιοχή Μουργκάνας δήμου Φιλιατών Θεσπρωτίας". Το συμβούλιο γνωμοδοτεί και εγκρίνει ομόφωνα τήν προμελέτη, σύμφωνα με τήν υπ' αρ. πρωτ. 898/2004 εισήγηση της Η. ΕΠΚΑ.

Το ενδιαφέρον της αρχαιολογικής Δ/σης Κέρκυρας, υπο την κ. Μεταλληνού και της υπηρεσίας στη Θεσπρωτία υπο τον κ. Ρήγινο, δεν είναι όψιμο. Όταν στις 14 Ιουλίου 1993 ευρέθηκε οικογενειακός κιβωτιόσχημος τάφος στο Κεφαλοχώρι, ο κ. Ρήγιнос, αφού μελέτησε επιστημονικά τα ευρήματα, έτρεξε από ενδιαφέρον και παρουσίασε τη μελέτη στη Δ' επιστημονική συνάντηση για την ελληνιστική κεραμική που έγινε στη Μυτιλήνη το Μάρτιο του 1994. Ο πολιτισμός όχι μόνο προβάλλει και αναδεικνύει μια περιοχή αλλά και τη θωρακίζει εθνικά.

Ευάγγελος Κολέλης

Δημοτικός σύμβουλος δήμου Φιλιατών

Φεβρουάριος 2005